

Fővárosi Törvényszék kimondta, hogy a roma gyermekek családból való kiemelése diszkriminációnak minősül

Budapest, 2021. október 5. A Fővárosi Törvényszék az Európai Roma Jogok Központja (ERRC) javára döntött a Nógrád megyei roma gyermekek állami gondozásban való túlréprezentáltságát és hátrányos megkülönböztetését kifogásoló ügyben. A bíróság október 4-én megállapította, hogy Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) megsértette azoknak a - többségükben roma - gyermekeknek az egyenlő bánásmódhoz való jogát, akiket kizárólag anyagi helyzetük miatt emeltek ki családjukból. Az ítélet szerint a családokat társadalmi-gazdasági helyzetük, valamint roma származásuk miatt diszkriminálták.

Az ERRC az ügyben közérdekű érdekérvényesítőként lépett fel képviselve minden olyan roma gyermeket, akiket szegénység miatt szakítottak el a családjuktól. A bíróság egyetértve az ERRC-vel, kötelezte az EMMI-t a jogsértés megszüntetésére és kötelezi a minisztériumot arra, hogy öt éven keresztül minden évben vizsgálja meg Nógrád megyében a családból kiemelt, percepció alapján roma származásúnak tekinthető gyermekek számát.

Kegyé Adél, az ERRC-t képviselő ügyvéd szerint ez egy rendkívül fontos és előremutató döntés, mert a minisztériumot etnikai adatgyűjtésre kötelezi. A minisztériumnak létre kell hoznia egy protokollt,

amely megfelelő arra, hogy a szakellátásban nevelkedő gyermekek etnikai adatait statisztikai célra, anonim módon gyűjtsék. Ez azért is fontos, mert így a minisztérium nem állíthatja azt, hogy nem tudja, ki a roma, és ezért nem felel a romákat tömegesen hátrányosabb helyzetbe hozó intézkedéseikért vagy mulasztásáért.

A pert az ERRC indította azt követően, hogy tudomására jutott, hogy a Nógrád megyei gyermekvédelmi intézmények - amelyek az EMMI irányítása alá tartoznak - a családok szociális helyzete és szegénysége, valamint a romákkal szembeni előítéletek miatt veszik gondozásba a roma gyermekeket. A kutatás, amelyet az ERRC megbízásából a [Gyerekesély Közhasznú Egyesület](#) végzett, kimutatta, hogy ugyan a romák a megye lakosságának kevesebb mint 20 százalékát teszik ki, az állami gondozásban lévők több mint 80 százaléka roma gyermek. Az adatok szoros összefüggést mutattak a mélyszegénység, a súlyos nélkülözés és a gyermekek szakellátásba kerülése között. A szegénység és rossz társadalmi helyzet miatti gyermekkiemelés tilos, az érintett családok rossz anyagi helyzete egyértelműen oka volt a legtöbb kiemelésnek, miközben sok esetben az elszegényedett családok átfogó támogatásával és megfelelő szolgáltatások nyújtásával mindez megelőzhető lenne.

A pert 2017-ben indította az ERRC az EMMI-vel szemben. A Fővárosi Törvényszék 2019-ben első fokon kimondta, hogy az EMMI felel azért, mert tömegesen szakítanak el szegénység miatt gyermekeket a családjuktól Nógrád megyében. Akkor azonban a bíróság nem állapította meg, hogy ez a rossz gyakorlat egyben a roma gyermekek diszkriminációját is eredményezi. Az ERRC fellebbezett a döntés ellen, a fellebbviteli bíróság pedig visszaküldte az ügyet az elsőfokú bírósághoz, ahol a mostani döntés született.

Az új döntés értelmében a bíróság kötelezi a minisztériumot arra, hogy a honlapján közzé tegye az adatgyűjtés eredményeit és a romák állami gondozásban való felülreprezentáltságának csökkentése érdekében hozott intézkedéseket. A bíróság emellett kötelezi a minisztériumot arra is, hogy a következő 12 hónapon belül végezzen célzott ellenőrzést arról, hogy a Nógrád megyei gyerekiemelési ügyekben a rossz anyagi helyzeten és roma társadalmi származáson alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalma érvényesül-e. A minisztériumnak az ellenőrzés megállapításain, eredményein alapuló intézkedési tervet végre kell hajtania, a végrehajtást pedig ellenőriznie kell. Mindezt pedig átlátható módon kell megtennie, mert a bíróság arra is kötelezi a minisztériumot, hogy az ezzel kapcsolatos dokumentumokat tegye közzé a honlapján.

További információért vagy interjúkapcsolatért kérjük, keresse az alábbi kollégákat:

Vivien Brassói (magyar)
Jogi igazgató
Európai Roma Jogok Központja
vivien.brassoi@errc.org

Jonathan Lee (angol)
Érdekképviselési és kommunikációs menedzser
Európai Roma Jogok Központja
jonathan.lee@errc.org
+32 49 288 7679